

uit de Dennenwereld. ☐

o o o

We waren een vereeniging van jonge mannen, die eens in de veertien dagen samenkwamen voor bijbel-bespreking en letterkundige studiën. Bovendien hadden we een Zondagsschool van eenige honderden kinderen, aan wie wij de Bijbelsche geschiedenissen vertelden. Als het Kerstfeest kwam, hielden we feest met hen in een kleine zaal, en daarbij hadden we een Kerstboom. Niet dat wij

zooveel van een Kerstboom hielden; we konden geen verband zien tusschen een denneboom en de geboorte van den Heiland, en er werd dan ook op ons feest geen enkele toespeling op den boom gemaakt, maar het was nu eenmaal in onze omgeving gebruik, en we vonden den fraaien boom met zijn honderden lichtjes toch ook wel een aardige versiering van ons zaaltje. Onszelf intusschen gaf de boom altijd nog een paar feestdagen extra: de dag vóór het feest, wanneer we, geholpen door een paar vriendinnen van onze kinderen, den boom in orde maakten, en dan nog een dag, dien de meeste Kerstfeestvierende menschen niet hadden: de dag, dat wij onzen boom kochten. Want dat deden wij anders dan anderen. De meesten kochten hun boom op de markt; wij gingen naar het bosch zelf.

Op een der laatste Zaterdagmiddagen vóór het feest trokken we de stad uit, twee uren gaans, waar de dennenbosschen prijken in winterschoonheid. Daar rekende men op onze komst. De herbergier werd even gewaarschuwd; hij maakte een kamer gereed, waar wij vergaderen konden; wij hadden namelijk de gewoonte daar buiten onze voorbereidende vergadering te houden. En terwijl hij koffie en koek, pijpen en tabak — aartsvaderlijk, hé, voor jonge menschen — gereed zette en zijn kamer verwarmde, trokken wij het bosch in naar den boschwachter.

De oude Benning keek niet verrast op van onze komst; hij wist wel wat wij wilden. Jaar op jaar kochten we onzen boom bij hem. Maar één keer vertelde hij ons toch, dat we aan het verkeerde adres waren. „Mevrouw heeft mij gepensionneerd,” zei hij. „Ik mag levenslang in mijn huisje blijven wonen, ik heb twee koeien gekregen om te verzorgen, en voorts krijg ik mijn weekgeld, maar mijn zoon is tot boschwachter aangesteld. Gaat het bosch maar in; gij zult hem wel ontmoeten.”

En we trokken het bosch in en ontmoetten den kloeken man, die voortaan de bosschen van mevrouw zou onderhouden. Natuurlijk droeg hij een geweer op schouder, en toen we met hem liepen, hield hij ons even stil om een haas te treffen, dien zijn hond uit het leger had opgejaagd; wij, stedelingen, hadden nauwelijks den hond gezien, en nog minder den haas. Wij hadden slechts oog voor de boomen; wij zagen inderdaad wegens die boomen het bosch niet, want we zochten er een, die voor ons doel zou passen. We zagen hooge boomen, recht opstekend, doch ze waren geschikt voor scheepsmasten; we zagen er, die krom gegroeid waren, en ons nog veel minder konden dienen; ook zagen we vele, die te klein waren; we moesten immers niet een boompje hebben, dat in de hand meegevoerd kon worden, onze boom moest tot het plafond reiken. Nu, we behoefden niet lang te zoeken, want onze boschwachter had den boom al vóór ons gevonden. Over den prijs behoefden we niet te onderhandelen; we hadden alleen nog het

adres op te geven, waarheen de boom gezonden moest worden, en als we de zaak op de keper beschouwden, dan wisten we wel, dat we met een briefkaart even ver waren gekomen; we zouden dan echter onze heerlijke wandeling op den Decembermiddag hebben gemist, en we zouden het bosch niet hebben gezien. Want het bosch zagen we ook, op onzen terugweg naar het dorp. Veel tijd was er niet meer, want de zon ging reeds onder, maar juist het halve licht maakte het bosch nog mooier. En wanneer ik nu, na vele jaren, een dennenbosch zie, dan komt altijd voor mijn herinnering weer het bosch staan, waar we onzen boom kochten.

Wat heeft het dennenbosch een eigenaardige bekoorlijkheid! Een loofwoud met zijn ritselfend gebladerte en zijn beweeglijke takken is levendiger; het vertoont meer kleurschakeering ook, maar toch, het dennenbosch spreekt een taal, die geen ander woud kent. Het spreekt een taal van voorwaarts gaan naar het doel zonder terug te zien, zonder ooit zichzelf te verbeteren of gemaakte fouten te herstellen.

Wist ge dat, lezer? Als ge van een loofboom een tak afslaat, ontstaan op den rand van de wonde knoppen, en in enkele jaren prijken er een of meer nieuwe takken, zoodat ge de afgehouwene vergeet. Niet alzo de denneboom. Slaat ge hem een tak af, hij draagt het geduldig, maar doet geen poging om het verlies te herstellen; wat afgehouden is, blijft een stomp, die immer door verkondigt, dat daar verlies is geleden. Doch de boom, die de schade niet herstellen kan, strekt zich met zijn overige takken maar verder uit. Het verlies is geleden, wat achter is, wordt vergeten, naar wat vóór is, strekt hij zich uit.

En elke tak draagt maar éénmaal bladeren. De loofboom vernieuwt ieder jaar zijn bladerkleed, de denneboom nooit. Zijn bladeren, zijn naalden, hebben slechts eenmaal tijd om hun werk te doen, voedende stof uit de lucht te halen tot onderhoud van den boom, en ze hebben er goed tijd voor, want drie zomers en twee winters aaneen blijven ze, maar dan is het onherroepelijk voorbij; de tak krijgt geen nieuwe bladeren meer; naakt en kaal staat hij, zoolang de boom blijft leven. Doch op zijn einde is hij verder uitgeschoten, en de nieuwe takken, daar gevormd, zijn als de nieuwe levensdagen, den boom geschonken, waarin hij zijn levenstaak kan voortzetten met nieuwe bladeren.

Want de denneboom heeft de eigenaardigheid, dat hij alleen op zijn uiteinde knoppen vormt, een krans van knoppen en een eindknop, die in de lente uitwassen tot nieuwe takken, en op hun beurt in den herfst weer eindknoppen en kransknoppen dragen tot vorming van weer nieuwe takken. Staat ge onder een denneboom, dan zijt ge in zijn verleden, waar alles dood is; staat ge vóór den boom, dan keert hij u zijn heden toe, waar alles leeft, en hij toont u zijn knoppen, zijn toekomst, die leven voorspellen.

„Vergetende hetgeen achter is, en strekkende mij naar hetgeen vóór is,” dat is de leus van den denneboom, en

daarom is hij een symbool van den Christen, wien dat levensroeping is. Eénmaal slechts leeft ge uw leven; elke dag heeft zijn taak, die afgedaan moet worden, en nimmer krijgt ge gelegenheid, om te doen, wat heden gedaan kon worden en niet verricht is. Het verleden is voorbij, onherroepelijk voorbij, en dat wekke u op, om gebruik te maken van het heden, van de krachten en gaven, die God u heden schenkt. Wat van u zelve was, uw verleden, is dood; wat beschenen wordt door de zon van het Goddelijke licht, is levend en krachtig, en moet gebruikt worden, want morgen is ook dat dood.

En nog eenmaal zij de denneboom ons een symbool, waar hij levenskracht schenkt aan wie hem naderen. Ja, nut geeft hij ook na zijn dood, gelijk alle boomen des

wouds, en vruchten schenkt hij tot spijs voor het gedierte, en zijn afgevallen naalden maken den dorren grond vruchtbaar, maar hij geeft meer dan anderen. Met het geringste voedsel voor zichzelf is hij tevreden, op den droogsten zandgrond, waar geen boom meer tieren kan, leeft hij, want hij leeft niet uit de aarde, hij leeft van lucht en zonneshijn. En hij juist, die zoo weinig van de aarde vraagt, geeft zoo grooten rijkdom van gezonde levenslucht. „Naar de dennen,” dat is wat de arts voorschrijft aan hem, wiens longen verzwakt zijn door stads- en kamerlucht. De dennen geven lucht voor de zwakken, spreiden gezondheid rond voor wie ze mist.

Is het niet een schoon symbool? De Christen vraagt van de aarde slechts een plaats om er te wonen, maar hij leeft niet van de aarde; hij leeft van den adem des Geestes en van de stralen van de Zonne des levens, en als hij door die zich laat bewerken, dan straalt hij, ook onbewust, levenskracht uit voor wie hem naderen; zij worden gezegend door het leven, dat van hem uitgaat.

Daarom heb ik de dennen zoo lief; zij prediken mij, hoe ik zijn moet.

En als ik dan terugzie naar het dennenbosch, dan treft het mij, hoe God ook schoonheid wist te scheppen in dezen eenvoudigen boom. Sierlijken bladform heeft hij niet gelijk de loofboomen; forsche, knoestige takken ontbreken hem meestal; eenvoudig is zijn voorkomen, en eenvoudig is het bosch. En toch maakt hij een indruk van plechtigheid, van verhevenheid, die ge in de schoone wouden niet vindt. Het is een genot, tusschen zijn rechte, steile stammen te wandelen in den zomer, op het tapijt van gladde naalden; maar nog grooter genot is het, in den winter het dennenbosch in te gaan, waar de sneeuw in zware vlokken de breedgenaalde takken doet neerbuigen, en de lieflijke tegenstelling geeft van helderwit en donkergroen, terwijl de winterzon de ijskristallen doet schitteren en fonkelen. Dan geniet gij een zeldzaam en eigenaardig schoon, dat de landen met weelderigen plantengroei, dat de zomer met zijn overvloed van leven u niet schenken kan.

A. L.

